

Initiatives of Change
Nederland

GEL
in
GROEN

Jaarverslag 2019

Nederlandse Stichting
Initiatives of Change

Bruggen van
vertrouwen bouwen

Inhoudsopgave

Verslag van het bestuur van de Nederlandse Stichting Initiatives of Change (Morele Herbewapening)	2
Jaarrekening 2019	17
Balans per 31 december 2019	17
Staat van baten en lasten over 2019	18
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019	19
Overige gegevens	27

Colofon

De Nederlandse Stichting Initiatives of Change (Morele Herbewapening) heeft de status van een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN) is 002875317. Het nummer van de Kamer van Koophandel is 41151059.

De Nederlandse Stichting Initiatives of Change (Morele Herbewapening) is gevestigd op de Amaliastraat 10, 2514 JC te Den Haag. Het bankrekeningnummer is NL49ABNA0257621202 en de BIC code van de bank is ABNANL2A.

Contact kan worden opgenomen via telefoonnummer + 31 (0) 70 364 3591 of via de email: info@iofc.nl. Ga voor meer informatie over de organisatie naar de website: www.iofc.nl

Verslag van het bestuur van de Nederlandse Stichting Initiatives of Change (Morele Herbewapening)

gevestigd te Amaliastraat 10, 2514 JC Den Haag

Wie wij zijn

Initiatives of Change (IofC) is een wereldwijd netwerk van mensen van verschillende levensovertuiging met als gemeenschappelijk doel zich in te zetten voor een betere samenleving, ieder te beginnen bij zichzelf.

Visie

IofC streeft naar een rechtvaardige, vreedzame en duurzame wereld waaraan iedereen op zijn eigen wijze een gewetensvolle bijdrage kan leveren. IofC is ervan overtuigd dat er een wezenlijk verband bestaat tussen persoonlijke en maatschappelijke verandering. Positieve verandering in persoonlijke motieven en gedrag draagt bij aan een positieve ontwikkeling in de wereld.

Missie

IofC daagt eenieder uit om pionier te zijn voor een betere wereld en de verandering die men in de samenleving wil zien zelf voor te leven, en wil mensen hierbij ondersteunen, inspireren en met elkaar verbinden. IofC biedt ruimte voor ontmoeting, reflectie en het delen van ervaringen voor mensen die op zoek zijn naar hun eigen rol in het streven naar een betere wereld. Zo wil IofC een katalysator zijn waardoor goede voornemens en plannen ook werkelijkheid worden; van theorie naar initiatieven in de praktijk.

Speerpunten

Vrede en sociale samenhang - door te werken aan verzoening en wederzijds vertrouwen bij conflicten en verdeeldheid.

Ethiek en leiderschap - goed bestuur op ieder niveau door het stimuleren van een cultuur van leiderschap gebaseerd op morele integriteit, compassie en onzelfzuchtige dienstbaarheid.

Duurzaam leven - economische rechtvaardigheid en duurzame omgang met natuur en milieu door te inspireren tot een verandering van motieven en gedrag.

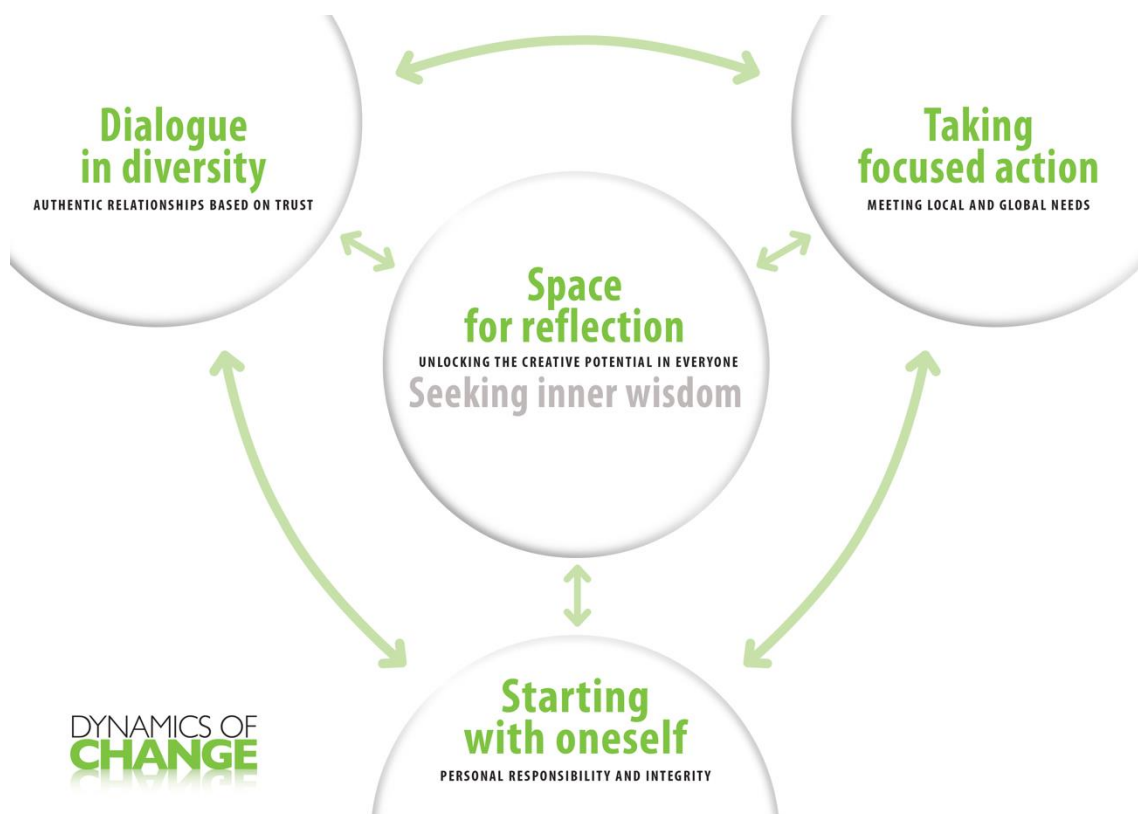
Benadering

Beginnen bij jezelf - een eerlijke blik op eigen motieven en gedrag is vaak het begin van persoonlijke verandering. Morele waarden als onzelfzuchtigheid, eerlijkheid, liefde en zuiverheid bieden een praktisch handvat om de eigen beweegredenen en handelingen in het dagelijks leven te onderzoeken.

Ruimte maken voor reflectie - in stilte kunnen mensen ontdekken wat er diep in hun hart leeft, tot zichzelf komen en richting vinden voor het leven. Door regelmatig stil te zijn krijg je toegang tot een bron van inspiratie, vernieuwing en kracht. Voor sommigen is dit luisteren naar God – voor anderen de innerlijke stem of het geweten.

Luisteren naar anderen - een eerlijk en open gesprek tussen mensen van verschillende generaties, levensovertuiging en culturele achtergrond schept vertrouwen en versterkt de sociale samenhang. Waar er conflict is, groot of klein, kan een eerlijke dialoog de weg vrij maken voor verzoening en gezamenlijke actie.

Gerichte actie ondernemen - de mensen en programma's van lofC beogen bij te dragen aan vrede en sociale cohesie, ethisch leiderschap, een rechtvaardige economie en een duurzame wereld. lofC doet dit door middel van projecten, het organiseren van bijeenkomsten, deelname aan internationale programma's en het vervullen van een netwerkfunctie. Naast lopende programma's speelt lofC in op wat er in de samenleving gebeurt.

Waar we vandaan komen

Ontstaan

Initiatives of Change is ontstaan uit het werk van de Amerikaanse Lutherse predikant Frank Buchman (1878-1961). Buchman geloofde dat er een goddelijk doel is voor de wereld en ieder mens, en richtte zich op het verband tussen geloof en maatschappelijke verandering. In de loop van de jaren groeide zijn bereik en telde mensen van verschillende religies en levensbeschouwing. In de twintiger jaren van de twintigste eeuw werd zijn werk bekend als de Oxfordgroep en in 1938 kreeg het de naam Morele Herbewapening. In 2001 veranderde deze naam in Initiatives of Change.

Juridisch

De Nederlandse Stichting Initiatives of Change is opgericht om dit werk in materiële zin te ondersteunen. Sinds 1948 is zij statutair gevestigd in 's-Gravenhage. De laatste statuten- en of naamswijzigingen bij notariële akte dateren van 21 november 2001 en 24 november 2003, na voorlegging aan en goedkeuring van de belastingdienst in 's-Hertogenbosch. In december 2007 heeft de belastingdienst gemeld dat onze stichting aan alle criteria van een Algemeen Nut Beogende Instelling voldoet, en dus de ANBI status heeft. De erkenning is ingegaan per 1 januari 2008.

Internationale vereniging

De Nederlandse Stichting is lid van Initiatives of Change International, de vereniging die de nationale organisaties van IofC en de internationale programma's samenbrengt. Zij is opgericht in 2002 en valt onder de Zwitserse wet. De lid organisaties handelen in overeenstemming met de statuten en de principes van de Internationale Vereniging. In ieder ander opzicht zijn ze autonoom. Initiatives of Change International is een vereniging zonder winstoogmerk, onafhankelijk van welke politieke, religieuze of economische organisatie dan ook. Waar gepast werkt IofC International, evenals de Nederlandse stichting, samen met gelijkgestemde partners.

Organisatie

De organisatiestructuur bestaat uit een bestuur, een financiële commissie, een raad van toezicht, betaalde medewerkers en vrijwilligers.

Bestuur

Het bestuur beheert de middelen en goederen van de stichting en is er verantwoordelijk voor dat de activiteiten die ontplooid worden in lijn zijn met de doelstellingen van de stichting.

Het bestuur kwam in het boekjaar vier maal bij elkaar. De laatste drie vergaderingen werden voorafgegaan door een gezamenlijke bijeenkomst van bestuur, raad van toezicht en kernteam.

In het bestuur van de stichting hadden in 2019 zitting:

C.W.M. (Lotty) Wolvekamp, voorzitter

H.G. (Hennie) de Pous-de Jonge, secretaris

J. H. (Joost) Röselaers, lid tot 10-9-2019

M.J.E. (Mariëlle) Schothorst-Hoekstra, lid

A. (Arjen) Schots, lid

F. (Foske) Toonstra, lid

Leden van het bestuur worden niet betaald voor hun werkzaamheden. Zij mogen wel hun uitgaven ten behoeve van de stichting en ter bevordering van het doel van de stichting vergoed krijgen.

Financiële commissie

De financiële commissie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de dagelijkse financiële handelingen. De commissie vergaderde dit jaar vijf keer. In de financiële commissie hadden in 2019 zitting:

C.W.M. (Lotty) Wolvekamp, voorzitter

J.K.C. (Johannes) de Pous, secretaris

R.W. (Rob) Overdijkink, lid

A. (Arjen) Schots, lid

Raad van toezicht

De stichting kent een raad van toezicht die belast is met het onderzoek en de goedkeuring van de jaarrekening. In de raad van toezicht hadden in 2019 zitting:

L. (Luc) Alderliesten, voorzitter

M. (Maarten) de Pous, lid

J. H. (Joost) Röselaers, lid m.i.v. 10-9-2019

Medewerkers

Willem Jansen, programma coördinator, voor 80%.

Laura Reijnders, coördinator communicatie, voor 70%, tot 31-12-2019 (vanaf 15-8-2019 met zwangerschapsverlof)

Elly Stigter, project coördinator, voor 80%. Zij voert mede de boekhouding.

Stefanie Schuddebeurs, project coördinator, voor 40%, m.i.v. 18-6-2019

Uyên Lu, communicatie coördinator, voor 50%, m.i.v. 2-7-2019

Irene de Pous werkt mee als redacteur van de website. Hiervoor schrijft ze ook inhoudelijke stukken. Zij wordt per uur betaald.

Lotty Wolvekamp is verantwoordelijk voor de boekhouding. Ook ondersteunt en adviseert zij medewerkers en vrijwilligers, samen met Johannes de Pous en Hennie de Pous-de Jonge.

Financieel beleid

De stichting wordt primair gefinancierd vanuit giften, legaten en nalatenschappen. Legaten en nalatenschappen worden, tenzij een specifieke bestemming is aangeduid, geacht te zijn bestemd voor het werk van de stichting op lange termijn. De middelen worden daartoe belegd. De jaarlijkse inkomsten uit dividend en rente worden aangewend voor de exploitatie. Koersstijgingen worden geacht bij te dragen aan de instandhouding van het vermogen, en daarmee van toekomstige inkomsten voor het werk van de stichting. In het financieel beleid van de stichting past maar in beperkte mate financiering met vreemd vermogen, waarbij het primair gaat om crediteuren en soortgelijke verplichtingen. Ten einde

de doelstellingen van de stichting te realiseren wordt jaarlijks een begroting opgesteld en door het bestuur vastgesteld. Daarbij kan het bestuur, in het licht van de doelstellingen en het algemeen nut, in enig jaar instemmen met een exploitatietekort. Gezien de inzet op lange termijn en de onzekerheid bij het inschatten van de omvang worden koersresultaten en legaten/ nalatenschappen niet begroot.

Resultaten boekjaar

De resultatenrekening van de stichting laat een positief resultaat zien van € 319.874. (Begroot was een negatief resultaat van € 220.054.) Zoals toegelicht bij het financieel beleid maakt Initiatives of Change onderscheid in de reguliere jaarlijkse exploitatie en de exploitatie op lange termijn.

Het reguliere exploitatieresultaat laat een tekort zien. Het in het verleden bijeengebrachte vermogen wordt aangesproken om de doelstellingen van de stichting te verwezenlijken. Het positieve resultaat in 2019 is ontstaan door niet-gerealiseerde koersresultaten op de in beheer gegeven effectenportefeuille. In 2018 was er een negatief niet-gerealiseerd koersresultaat op effecten. Dit laat nog eens zien dat de resultaten van beursjaren enorm kunnen schommelen.

Ook giften fluctueren van jaar tot jaar. De Gemeente Den Haag heeft in 2019 haar subsidie ad € 9.000 voor het Geloven in Groen project voortgezet. Dit project eindigt in 2020. De begroting 2019 is in lijn met die van voorgaande jaren.

Het resultaat is toegevoegd aan de reserves.

Gebeurtenissen na de balansdatum

Gevolgen Coronavirus: Het Coronavirus heeft voor zover nu valt in te schatten voor IofC geen directe gevolgen. Onze contacten met mensen en instanties gaan door, via de telefoon, skype of zoom. Onze betalingen vinden plaats uit opbrengst van erfenissen etc., en zijn (helaas) op dit moment minder afhankelijk van donateurs. Wij putten voor onze inkomsten uit het vermogen. Dat besluit is lang geleden genomen en sindsdien steeds bevestigd. Toen volgden de afgelopen jaren twee grote erfenissen die wij eerst gebruikt hebben. Ook dit jaar maken we daar nog gebruik van. Kortom zoals de situatie er voor IofC er nu uitziet verwachten we dat de financiële continuïteit het komende jaar gewaarborgd is. Uiteraard zullen we deze situatie als bestuur nauwlettend blijven volgen.

Activiteiten

Algemeen

De Nederlandse Stichting Initiatives of Change biedt via haar centrum op de Amaliastraat 10 te Den Haag een plaats voor inspiratie, toerusting en ontmoeting. Door het beheer van de middelen ondersteunt de stichting activiteiten en initiatieven. Een van de doelstellingen van de stichting is het verstrekken van financiële hulp tot het bevorderen van de morele herbewapening, in het bijzonder van die van Nederland. De activiteiten en initiatieven die zij ondersteunt kunnen dus zowel Nederland als andere landen betreffen.

Een andere 'activiteit' die daarbij past is het onderhouden van persoonlijke contacten in het netwerk. Daardoor wordt samenhang en een gevoel van gemeenschapszin gecreëerd. In een verslag als dit wordt alleen de eerste soort activiteiten zichtbaar. De andere activiteit is moeilijk te kwantificeren, maar voor het realiseren van de doelstelling van de stichting niet minder belangrijk. Door de medewerkers wordt daaraan dan ook veel tijd besteed.

Verslagen van de meeste activiteiten zijn te vinden op www.iofc.nl. Een beknopt overzicht van de activiteiten volgt hieronder. Tenzij anders vermeld, vonden de activiteiten plaats in het ontmoetingscentrum Amaliastraat 10 te Den Haag.

Context

IofC Nederland wil mensen met elkaar verbinden, verdieping aanbieden en begrip kweken. Wil mensen inspireren om zowel de verstillings in het eigen leven te zoeken als de wereld in te gaan en een pionier van positieve verandering te zijn. Dit doen we door behoeften in de samenleving te signaleren en vervolgens met de mensen in het veld stappen te zetten naar een meer vreedzame, duurzame en rechtvaardige wereld. Zoals ons motto zegt: door het bouwen van bruggen van vertrouwen.

IofC Nederland werkte in 2019 verder aan het bevorderen van sociale samenhang in de stad waar haar centrum zich bevindt, namelijk Den Haag. Daartoe stonden ontmoeting, dialoog, reflectie en het kweken van begrip centraal in de activiteiten en initiatieven. Een belangrijk thema hierbij was het klimaat. Hoe verschillend we allemaal ook mogen zijn, er is één ding dat ons verbindt, namelijk de strijd tegen de opwarming van de aarde. De uitdaging waartoe die ons stelt gaat ieder van ons aan. Met grote inzet zijn we doorgeshaan met het project *Geloven in Groen*. We hebben onze samenwerking met anderen op milieugebied uitgebreid, zoals met *Conscious Kitchen*. We hebben *Ecosystems* een podium gegeven. In dit alles blijven we trouw aan onze kernactiviteit, namelijk om mensen bij elkaar te brengen en te helpen verzoening te vinden. Dat kan ook betekenen verzoening met het verleden, bijvoorbeeld in het project *Het verleden helen (Healing history)*. Zoals ieder jaar stonden we rond 1 juli stil bij de afschaffing van de slavernij. En rond 16 oktober *Wereldvoedseldag* deden we mee met een actie tegen voedselverspilling.

Geloven in Groen

Het initiatief *Geloven in Groen* is in 2017 van start gegaan. De gemeente Den Haag wil in 2040 klimaatneutraal zijn en steunt organisaties en bedrijven uit dezelfde sector om in duurzaamheidskringen samen te werken en ervaringen uit te wisselen. Met dit doel heeft de

gemeente IofC Nederland gevraagd de duurzaamheidskring van gebedshuizen te faciliteren. De groep bestaat uit moslims, hindoes en christenen die sinds 2017 samenkomen en -werken. Ze wisselen ervaringen en kennis uit op het gebied van energiebeheer, tuinieren en het motiveren van de achterban. In totaal zijn 27 Haagse gebedshuizen aangesloten.

Namens IofC Nederland werkten Willem Jansen, Laura Reijnders – vanaf 2 juli Uyên Lu - en Elly Stigter samen met Rudy van der Aar en Mohammed Kechouh aan het initiatief. IofC organiseerde bijeenkomsten, deelde kennis en verbond het netwerk van de gebedshuizen met elkaar tijdens en tussen de bijeenkomsten door. In het initiatief zijn alle speerpunten van IofC Nederland verenigd: ethisch leiderschap, vrede en sociale samenhang, en duurzaam leven. Na de enthousiaste reacties van gebedshuizen en de grote opkomst en deelname tijdens de twee bijeenkomsten in 2017 en drie in 2018 heeft het team in 2019 nog drie bijeenkomsten georganiseerd, waarin thema's centraal stonden die aansloten bij de behoeften van de gebedshuizen.

Behalve over de verduurzaming van de gebedshuizen ging het in de bijeenkomst op **20 februari** in de Lukaskerk ook over de omgeving. Rudy van der Aar vertelde bijvoorbeeld hoe hij in het kader van *Operatie Steenbreek* samen met een team de stenen en tegels rondom de Indonesische Al-Himah moskee ingeruild had voor groen. Op **16 mei** in de Minhaj ul-Quran moskee stond als extra onderwerp de strijd tegen voedselverspilling op de agenda. Anubhav Kandpal sprak daarover. Hij is de oprichter van *Conscious Kitchen*. Dit is een stichting die voedsel bespaart, internationale studenten bij elkaar brengt en hen bewust maakt van duurzaamheid vooral op het gebied van voedsel. Elke donderdag doen ze dit door hen samen te brengen rond een maaltijd die is gemaakt van geredde groenten en fruit van de Haagse markt. De maaltijden zijn veganistisch en de gehele stichting draait op de hulp van toegewijde vrijwilligers. Op de derde bijeenkomst, **8 oktober** in de Bosbeskapel, stonden op het programma: klimaatgesprekken-methodiek, infraroodverwarming en het wormenhotel. Voorafgaand hieraan hield theoloog en journalist Trees van Montfoort een lezing met als thema *De ecologische crisis is ook een levensbeschouwelijke crisis*. Zij is auteur van *Groene Theologie* en pleitte voor een nieuwe verhouding met de natuur. De mens is niet heerser over de natuur, zoals in de christelijke theologie vaak naar voren komt. De mensgerichtheid van christelijke kerken heeft het mogelijk gemaakt de natuur te degraderen tot een gebruiksartikel. Maar we staan als mensen niet boven de natuur, ook niet er tegenover, we zijn er een deel van. Uitbuiting van de aarde kent uiteindelijk alleen maar verliezers. Zie voor meer informatie over het hele project en voor gedetailleerde en technische verslagen van de afzonderlijke bijeenkomsten <https://www.iofc.nl/geloven-groen>

Buiten deze bijeenkomsten om, maar wel in het kader van het project *Geloven in Groen*, gaf Willem Jansen op **13 maart** een lezing voor rijks- en gemeenteambtenaren bij Stichting EMMA, Wijnhaven, Den Haag, en nam hij op **27 november** deel aan een forum t.g.v. een lezing van prof. Jan Rotmans in de Maranathakerk in Den Haag.

Leren van het verleden/Het verleden helen

Het verleden als thema kwam verschillende keren terug, zowel om ervan te leren als om te proberen wonden uit het verleden te helen.

Op **28 februari** sprak oud-politicus en activist Roel van Duijn, bekend als oprichter van Provo en de Kabouterbeweging, over zijn recent uitgekomen boek *Een zoon voor de Führer, de*

nazi-utopie van Julia op ten Noort. Wat kunnen we leren uit die periode nu vreemdelingenhaat en nationalisme in de hele wereld toenemen?

Gedurende het voorjaar vonden er **drie bijeenkomsten** plaats in het kader van het programma *Healing History*. Wonden uit het verleden die onbesproken blijven, worden overgedragen op volgende generaties. Om die wonden een kans te geven te helen, dienen ze tenminste bespreekbaar te worden. Met dit in gedachten vertelden mensenrechtenactivisten uit respectievelijk Rwanda, Bangladesh en Soedan over hoe zij met

de grove mensenrechtenschendingen uit de geschiedenis van hun land omgaan. Het centrum van IofC in Den Haag bood daartoe een veilige ruimte. De serie werd op **14 juni** afgesloten met de vertoning van de documentaire *Faith in the resistance movement*. Deze gaat over de dictatuur in Uruguay in de jaren '60 van de vorige eeuw en het verzet daartegen van mensen en organisaties die vanuit hun geloof geïnspireerd waren politiek actie te ondernemen. Dit was de eerste vertoning van de documentaire in Nederland.

Ook met het oog op het helen van wonden uit het verleden, was IofC rond **1 juli** medeorganisator van een tweedaags theater festival aan het Spui in Den Haag om de afschaffing van de slavernij te herdenken en vieren. Onderdeel daarvan was een Keti Koti maaltijd, waar met rituelen en gezang de slavernij herdacht wordt en mensen met elkaar in gesprek gaan over relevante thema's. De deelneemster van IofC aan deze maaltijd concludeerde na afloop: stil staan bij het verleden is ook veranderen in het heden.

Klimaatverandering

De effecten van de opwarming van de aarde worden steeds duidelijker. Veel mensen stellen zich de vraag hoe ze op een concrete manier bij kunnen dragen om te helpen de klimaatverandering te keren. Een van hen is Kirsten van Reisen. Op **29 mei** vertelde ze in het IofC centrum in Den Haag over hoe ze met een team van vrijwilligers een sterk uitgeput stuk land in Altiplano, Spanje, proberen te herstellen. Dit project hoort bij het Ecosystem Restoration Camp (ERC). De directeur van ERC Pieter van der Gaag, die ook gekomen was, vertelde dat het lastig is om de projecten gefinancierd te krijgen. Fondsen zien graag snelle korte termijn resultaten, maar het herstel van een uitgeput stuk land kost ongeveer 20 jaar. Tegelijkertijd laat dit eerste kamp nu al resultaten zien die andere stichtingen en bedrijven aantrekken, die ook land herstellen. Dat opent de deur voor samenwerkingen. Van Reisen vertelt hoe geïnspireerd ze is door dit werk. Ze heeft gezien wat mogelijk is en een netwerk van vrienden opgebouwd dat wereldwijd aan deze oplossing werkt. Het gaf haar hoop voor de toekomst. Willemijn Lambert heeft een prachtige infographic van het verhaal van Van Reisen gemaakt.

Een groot klimaat project is in 2019 in de startblokken gezet. Stefanie Schuddebeurs is erin geslaagd voor haar project *Buro EU: Haagse verhalen over duurzaamheid* van de Nederlandse vertegenwoordiging van de Europese commissie een subsidie van € 10.000 te krijgen. Gedurende het hele jaar 2020 zullen er op plekken waar veel jonge mensen zijn

activiteiten plaats vinden over duurzaamheid. De Haagse verhalen over duurzaamheid zullen eind 2020 in een festival gepresenteerd worden. Bovendien zal een expositie hierover langs diverse Haagse locaties reizen.

Europa

Stefanie Schuddebeurs werkte mee aan de ontwikkeling van een nieuwe minor binnen de Haagse Hogeschool over het belang van democratie in Europa. Dat deed ze samen met lector dr. Mendeltje van Keulen. Ze lieten studenten kennismaken met de werking van democratie in Europa, zowel vanuit het institutionele perspectief op de EU als vanuit het burgerperspectief. Daarbij kwamen vragen over het democratische gehalte, de legitimiteit en de toegankelijkheid van de EU aan de orde. Belangrijk onderdeel van de minor die Stefanie vanuit lofC aandroeg was inzicht in het burgerperspectief vanuit haar eerdere project Buro EU. (Het hierboven genoemde project *Haagse verhalen over duurzaamheid* is een vervolg hierop.) De studenten werden daarnaast door haar uitgedaagd om na te denken over hun eigen perspectief op de EU en om familie, vrienden en medestudenten te interviewen over Europa, de Europese identiteit en gewenste veranderingen in Europa.

Interfaith conferentie op het ISS

De Interfaith Conference is een jaarlijks terugkerend evenement georganiseerd door lofC Nederland, Haastu (Haags Studenten Pastoraat) en het Interfaith Student Chaplaincy dat verbonden is aan het International Institute for Social Studies in Den Haag (ISS). Het begon als kleinschalige interreligieuze bijeenkomst voor internationale studenten. Inmiddels is het uitgegroeid tot een conferentie voor (veelal internationale) mensen uit heel Nederland.

In 2019 vond de Interfaith conferentie voor de 12de keer plaats en wel op **16 november**. Het door de studenten aangedragen thema was *Gender, spirituality and religion: endangering or engendering?* Wat zoveel betekent als: Geaardheid, spiritualiteit en religie, op afstand houden of erop vertrouwen? Een van de ruim honderd

deelnemers, die uit het hele land kwamen, vatte de sfeer van de dag mooi samen: 'Wat me vandaag het meest opviel, was dat we allemaal heel verschillend zijn en toch het eens kunnen worden over bepaalde zaken. Je hoeft komend van verschillende religieuze achtergrond elkaar niet in de haren te vliegen. Voor mij was het bijzonder te ervaren dat we echt konden proberen elkaar te begrijpen.'

Hoofdspreker was Anne van Dijk, directeur van Fahm instituut. Ze sprak over de plaats van de vrouw in de islam en liet zien dat in de oorspronkelijke teksten de rollen van de vrouw en de man nogal door elkaar heen liepen. Hierna werd hierover verder gesproken in dialoogtafels aan de hand van vragen en stellingen. In de middag konden de deelnemers kennis nemen van de persoonlijke verhalen van een rijke diversiteit aan mensen. Zoals bijvoorbeeld Jacob Korf, emeritus predikant van de protestantse kerk in Nederland. Hij vertelde hoe hij als gelovige lichtvoetig omgaat met zijn homoseksualiteit. Hij nam de vooroordelen bij zijn toehoorders weg en gaf ze tot slot dit mee: 'We gaan elke dag onze weg met zware lasten. Soms maak je je te druk over wat de buitenwereld van je vindt. Maar het is belangrijker dat je weet wie je bent en waarvoor je gemaakt bent. Volg de stem in je hart en wees helder over de betekenis van je leven. De waarheid waarnaar je op zoek bent

ligt allang besloten in je hart. Laat anderen nooit de meester worden van je leven. Alleen jij kunt dat zijn.'

Casa Amalia

In Den Haag wonen 4000 internationale studenten. Om hen een *thuis weg van huis* te bieden, organiseerde lofC, samen met *Haastu* (Haags Studenten Pastoraat), *IFES* (International Fellowship of Evangelical Students), *Haagse Helpers* en *Conscious Kitchen*, een 8-tal avonden in het lofC centrum aan de Amaliastraat. Vandaar de naam *Casa Amalia*. In

een huiselijke sfeer hebben de studenten de gelegenheid elkaar te ontmoeten, ervaringen van het zijn in Nederland uit te wisselen, elkaars cultuur te leren kennen, heel praktisch door samen te koken bijvoorbeeld. Ook leren ze meer over de cultuur van hun gastland, onder andere door Nederlandse spelletjes te doen. De *Casa Amalia* avonden

waren van 18.00 tot 20.00 uur en vonden plaats tussen **17 september** en **20 december**. Bij deze laatste avond waren er twee studenten van het Haagse conservatorium, die een aantal kerstliederen instudeerden met de deelnemers.

Wereldvoedseldag

Op **16 oktober**, Wereldvoedseldag, organiseerde lofC samen met de Lukaskerk in Den Haag en twee koks van stichting *Conscious Kitchen* een kookworkshop om aandacht te vestigen op voedselverspilling. *Conscious Kitchen*, zoals al eerder genoemd, haalt wekelijks groente en fruit op van de Haagse Markt dat niet meer verkocht kan worden en maakt daar met

vrijwilligers een driegangenmenu van dat elke donderdagavond genuttigd wordt door rond de 70 mensen. Na de maaltijd waren er twee lezingen over hoe voedselverspilling tegen te gaan. De eerste door de oprichter van *Conscious Kitchen* Anubhav Kandpal. De tweede door Julia IJsselmuiden, die zich in haar werk bezig houdt met voedselverspilling en het verbeteren van voeding tijdens de eerste 1000 dagen van een kind.

Voorafgaande aan de maaltijd werd er in de Lukaskerk een viering gehouden die in het teken stond van de voedselverspilling. Een en ander werd omlijst door luidruchtig getoeter van protesterende boeren op tractoren die door de binnenstad reden.

Caux en Après Caux

In de zomer reizen deelnemers vanuit de hele wereld waaronder Nederland af naar Zwitserland om het internationale lofC Caux Forum bij te wonen. Met de opgedane ervaringen komen mensen geïnspireerd en vol met nieuwe contacten en kennis terug. Dit jaar was Nederland vertegenwoordigd door een twaalfstal mensen. Deze deden actief mee aan twee conferenties: voor vredesactivisten

(*Towards an inclusive peace* 8 tot 12 juli) en om de sociale samenhang in Europa te bevorderen (*Tools for changemakers* 14 tot 18 juli). Tijdens deze laatste conferentie vond ook voor het vierde jaar op rij de Turks, Koerdische en Armeense dialoog plaats. De dialoog, met deelnemers uit Nederland, was toegankelijk voor andere conferentiegangers. Het publiek wordt aangemoedigd ook in dialoog te gaan. Ook was er een Nederlandse

deelnemer aan het programma voor jonge Europeanen, *Young Ambassadors Programme* (YAP) geheten.

Om ervoor te zorgen dat deze ervaring gedeeld kon worden met deelnemers van andere conferenties, van voorgaande jaren en mensen die meer willen weten over het Caux Forum, organiseerde IofC Nederland op **10 oktober** de terugkomavond *Après Caux*.

Reflectief

IofC heeft in 2019 samen met Joost Röselaers, eerst bestuurslid en vanaf september lid van raad van toezicht, een aantal besloten thema lunches georganiseerd om deelnemers te laten reflecteren. Een van de thema's was hoe je van superieure strategie naar een integere cultuur kunt komen.

In april hield Röselaers een lezing over morele waarden. In een besloten bijeenkomst voor mensen uit het bedrijfsleven pleitte hij vanuit zijn ervaring als predikant in de city van Londen voor een herdefiniëring van morele waarden. Maar wel met medeneming van een deel van de christelijke traditie, zoals bijvoorbeeld de zeven deugden: voorzichtigheid, rechtvaardigheid, gematigdheid, standvastigheid, geloof, hoop en naastenliefde. Tot slot zei hij: 'Ik hoop dat wij het aandurven door te denken over waarden. Het is broodnodig dat dat gesprek weer gevoerd wordt in onze samenleving.'

Op **16 december** vertelde Röselaers tijdens een openbare lunch bijeenkomst een paar verhalen uit de bundel *Kom vanavond met verhalen*, waarin hij samen met Robert Alberdingk Thijm 18 eigentijdse kerstverhalen verzameld heeft. De bijeenkomst werd besloten met een gesprek over de betekenis van kerst.

Op **20 december** werden mensen uitgenodigd voor het 'leukste kerstfeestje van Den Haag'. 'Eens echt een *stille nacht* beleven?', stond er op de uitnodiging. En: 'Met live muziek van Onwijs Gijs en het verhaal achter een gouwe ouwe Christmas Carol, verteld door onze huisfilosoof Chris van Wieren.' Voor deze interactieve avond werd het hele huis aan de Amaliastraat 10 inclusief de tuin gebruikt door de ruim 60 deelnemers. Deze Kerstspecial was gezamenlijk georganiseerd door Zinzoekers (onderdeel van Stek Den Haag) en Initiatives of Change.

Inzamelingsacties

IofC Nederland organiseerde ook in 2019 tweemaal een financiële actie. In het voorjaar is er € 3.540 gedoneerd voor mensen uit het netwerk van IofC Nederland die aan het Caux Forum willen deelnemen en daarbij financiële ondersteuning nodig hadden. De decemberactie was gericht was voor twee projecten in Nederland, beide te maken hebbend met klimaat en duurzaamheid: *Buro Europa - Haagse verhalen over duurzaamheid* en voor samenwerkingspartner, *Conscious Kitchen*. Voor *Buro Europa* is medewerkster Stefanie Schuddebeurs erin geslaagd een EU subsidie te krijgen van de Nederlandse Vertegenwoordiging van de Europese Commissie van €10.000. De resterende €4.500 moet door IofC Nederland betaald worden. Daar de actie nog loopt, is de opbrengst nog niet bekend.

Publiciteit en communicatie

Laura Reijnders was tot 15-8-2019 verantwoordelijk voor de publiciteit van IofC in Nederland. Dit omvatte PR, website, sociale media, digitale en papieren nieuwsbrieven, ondersteuning activiteiten, werken aan een strategie van IofC Nederland en daaruit voortvloeiend een strategie voor communicatie. Vanaf 2 juli 2019 nam Uyên Lu genoemde taken over van Laura. Vaste freelancer voor de communicatie was Irene de Pous. Zij redigeerde teksten, adviseerde en schreef artikelen/verslagen.

Nieuwsbrieven Ander Nieuws – papieren en digitale versie

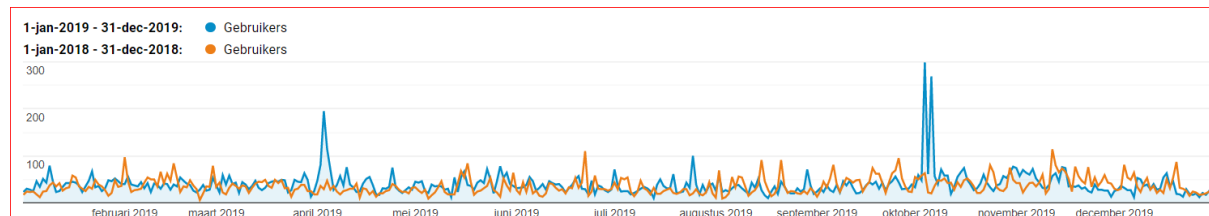
In 2019 is er viermaal een papieren nieuwsbrief verschenen die naar tussen de 200 en 210 personen werd gestuurd. In totaal werden er zes digitale nieuwsbrieven verstuurd. De digitale versie telde gemiddeld 521 lezers en werd door 44,5% van de abonnees geopend en 10,4% klikte een of meerdere links in de nieuwsbrief aan, een licht stijgende lijn t.a.v. 2018.

Website iofc.nl

De statistieken van de website van IofC Nederland lieten een stabiele tot stijgende lijn zien t.o.v. 2018.

Het aantal gebruikers is gestegen van 11.462 naar 12.763, een stijging van 11,35%. Het aantal nieuwe bezoekers is ook gestegen van 11.407 naar 12.715, een stijging van 11,47%. Een gebruiker is iemand die in een bepaalde periode minimaal één keer de website heeft bezocht. Als deze persoon later dezelfde dag terugkomt, wordt dit bezoek niet nogmaals geteld. Zie tabel 1.1 en 1.2

Tabel 1.1

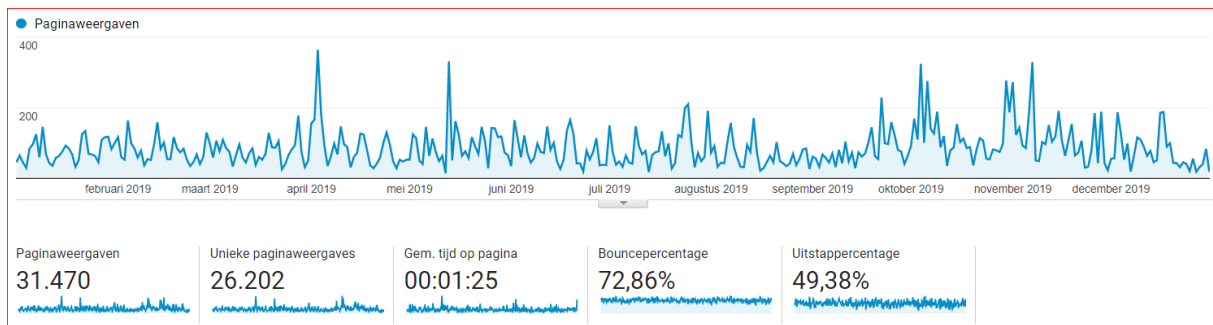

Tabel 1.2

Het aantal bezochte pagina's was in totaal 31.470. Het aantal unieke paginaweergaves waarbij pagina's die tijdens een sessie meerdere keren werden bekeken niet dubbel worden geteld, kwam in 2019 uit op 26202 (tabel 1.3). Een gemiddelde stijging van 1% t.o.v. 2018.

Tabel 1.3

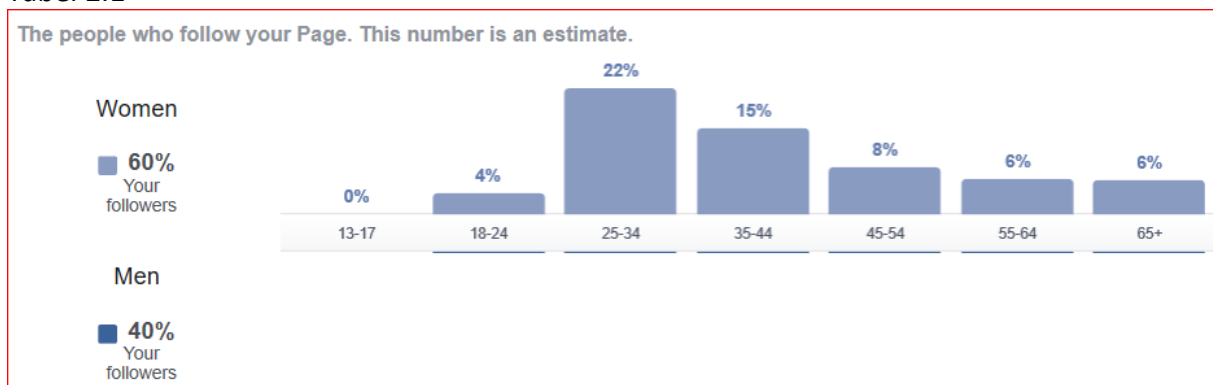

Social Media

Facebook (FB) en Twitter werden vanaf juli 2019 intensiever ingezet als online communicatiekanalen voor PR, promotie van events en het plaatsen van geselecteerde artikelen. Bij Twitter wordt de nadruk meer gelegd op PR en promotie van events en bij FB meer op artikelen waarin de kernwaarden van IofC worden herkend en die helpen verkeer te genereren naar de website iofc.nl.

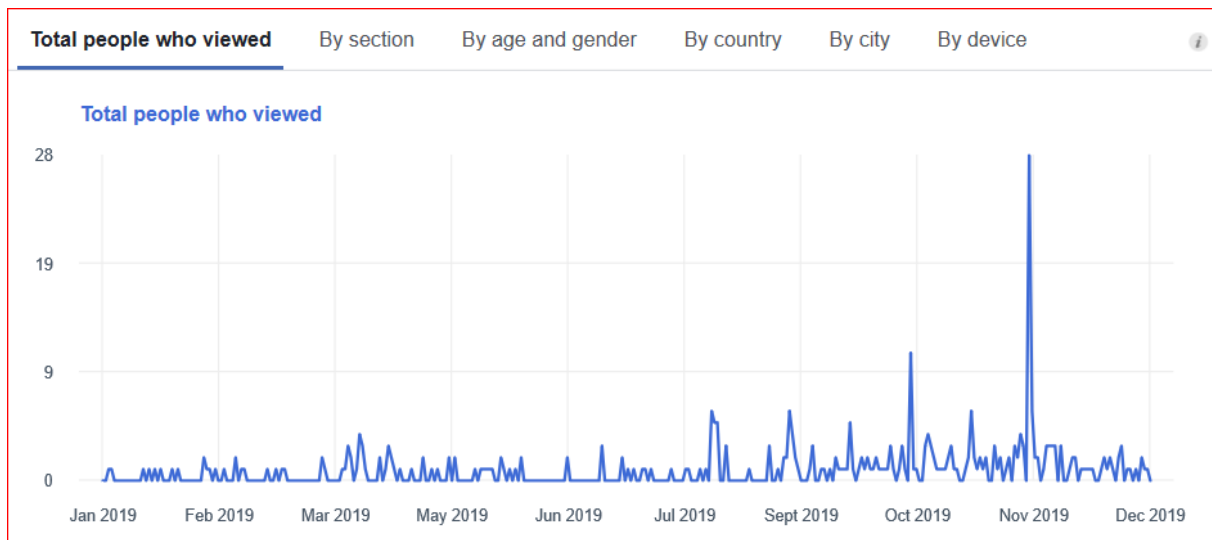
Kijkend naar FB statistieken zien we dat de meeste bezoekers tussen 25 en 34 jaar zijn. Dit is 22% van alle bezoekers. Daarop volgend is de groep van 35 tot 44 jaar met 15% (zie tabel 2.1 hieronder). De leeftijdsdoelgroep tussen 18 en 24 jaar scoort op dit moment 4%. In 2020 zullen we moeten nadenken of we extra aandacht moeten geven aan deze laatste groep of verder gaan met de best scorende doelgroepen.

Tabel 2.1

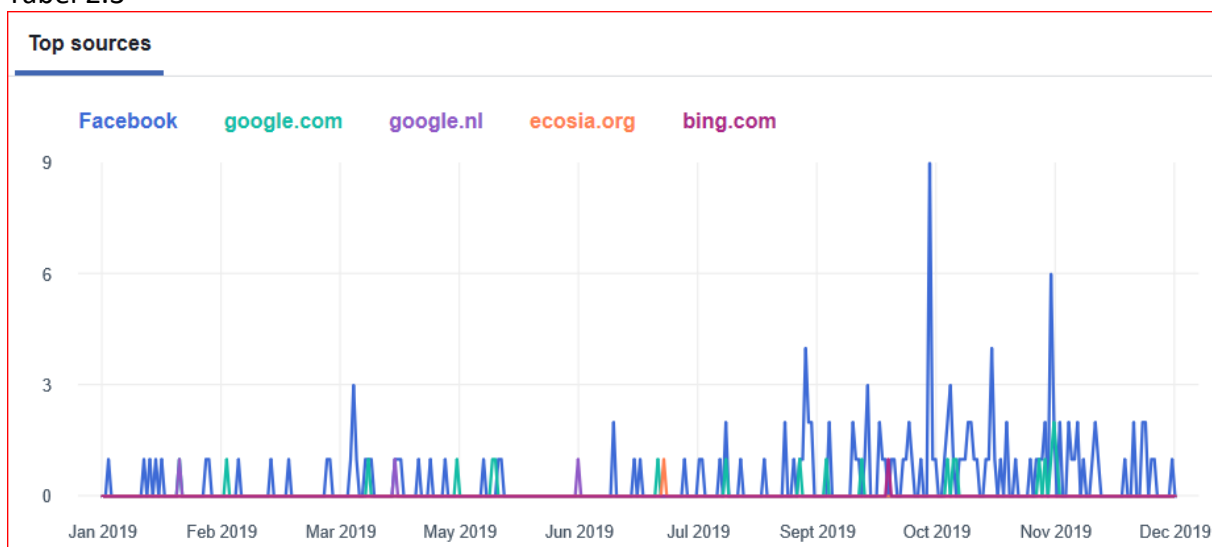
Het investeren in FB heeft geleid tot een stabiel stijgende lijn in viewers met een aantal uitschieters in juli, september, oktober en november (tabel 2.2).

Tabel 2.2

Van het totaal aantal viewers op onze FB-pagina komen de meesten rechtstreeks binnen. Het aantal dat komt via Google en Bing is te verwaarlozen (tabel 2.3).

Tabel 2.3

Internationaal

Van 26 tot 31 januari nam **Willem Jansen** deel aan een conferentie in Asia Plateau, het IofC centrum in Panchgani, India, samen met zo'n 130 vertegenwoordigers van IofC uit 42 landen. Het bouwen van vertrouwen was het thema, tegen de achtergrond van de uitdaging van de klimaatverstoring. Jansen ontmoette hier Anubav Kandpal, net als hij uit Den Haag en de oprichter van *Conscious Kitchen* aldaar. Ze besloten terug in Den Haag te gaan samenwerken. Uit dit verslag is duidelijk dat dat ruimschoots gelukt is. Dat vertrouwen bouwen en aan duurzaamheid werken samen gaat, bewijst het werk van de eco-boerderij Grampari. Vanuit die boerderij op het terrein van het conferentiecentrum brengen Jayashree Rao en haar team niet alleen kennis over, maar worden ook de bewoners van de omliggende dorpen aangemoedigd kloven te overbruggen. Voor klimaatmanagement, waterzuivering, voedselveiligheid en alles daaromheen moet namelijk samengewerkt worden. Jansen

ontmoette in een van de dorpen Pinaki Dagupta, directeur van *GreenFaith*, die in feite doet wat het project Geloven in Groen in Den Haag doet: mensen van verschillende religieuze achtergrond uitdagen om samen te werken voor de aarde.

Eind maart nam **Elly Stigter** deel aan het jaarlijkse fellowshipweekend van lofC Verenigd Koninkrijk in Northhampton. Voorafgaande daaraan bezocht ze het centrum van lofC in Londen, en leerde daar over enkele activiteiten, zoals het project *Refugees as Re-builders* (vluchtelingen als her-bouwers).

In april nam **Lotty Wolvekamp** na negen jaar afscheid als bestuurslid van de Zwitserse stichting van lofC.

Als actief lid van de overkoepelende organisatie Initiatives of Change International bezoekt onze stichting trouw de jaarvergaderingen (Global Assembly's). In 2019 werd Nederland op de jaarvergadering in Caux vertegenwoordigd door bestuursvoorzitter **Lotty Wolvekamp** en **Willem Jansen**, programma coördinator van lofC Nederland. Deze laatste nam in het kader van het internationale lofC Trustbuilding programma deel aan een 4 daagse training bij lofC-UK van 11-14 januari in Londen. In datzelfde kader kwam een trainersgroep in Caux bijeen van 15-18 juli. Sinds januari neemt hij deel aan internationale virtuele vergaderingen (via Zoom) van de Programme Steering Group en de Planning Group van het programma. Het Trustbuildingsprogramma is intussen van start gegaan met pilots in drie landen: Kenia, Canada en Frankrijk.

Den Haag,

C.W. M. Wolvekamp
voorzitter

H.G. de Pous-de Jonge
secretaris

Balans per 31 december 2019*(na resultaatbestemming)*

		<u>2019</u>	<u>2018</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	641.086	616.339
Financiële vaste activa	2	275.000	275.000
Effecten	3	<u>4.601.094</u>	<u>3.603.768</u>
		5.517.180	4.495.107
Vlottende activa			
Overige vorderingen	4	9.856	9.902
Liquide middelen	5	<u>173.130</u>	<u>832.624</u>
		182.986	842.526
		<u><u>5.700.166</u></u>	<u><u>5.337.633</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	6	5.022.648	4.688.889
Herwaarderingsreserve		624.907	600.707
Bestemmingsreserve		5.071	5.789
Bestemmingsfonds		<u>22.267</u>	<u>22.634</u>
		5.674.893	5.318.019
Overlopende passiva	7	25.273	19.614
		<u><u>5.700.166</u></u>	<u><u>5.337.633</u></u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 24/03/2020

Staat van baten en lasten over 2019

		Werkelijk 2019 €	Begroot 2019 €	Werkelijk 2018 €
BATEN				
Nalatenschappen en giften	8	36.385	45.600	788.256
Baten uit beleggingen	9	641.626	100.200	-123.312
Overige baten	10	100	250	135
Totaal baten		678.111	146.050	665.079
LASTEN				
Personeelskosten	11	215.446	197.004	172.981
Afschrijvingen op materiele vaste activa	12	19.932	20.000	24.659-
Overige kosten	13	125.859	149.100	254.142
Totaal lasten		361.237	366.104	402.464
Resultaat		316.874	220.054-	262.615
Het resultaat is als volgt verdeeld:				
Mutatie bestemmingsreserve		718-		1.198-
Mutatie bestemmingsfonds		367-		367
Mutatie algemene reserve		317.959		263.446
		316.874		262.615

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

 Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 24/03/2020

Initiatives of Change Nederland

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemeen

De Nederlandse Stichting Initiatives of Change (Morele Herbewapening) is gevestigd te Den Haag en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41151059.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1 "Kleine organisaties zonder winststreven".

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, met uitzondering van de huizen en de effecten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum naar euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, overige vorderingen, geldmiddelen en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële instrumenten die deel uitmaken van een handelsportefeuille

Financiële instrumenten (activa en verplichtingen) die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten. In de eerste periode van waardering worden toerekenbare transactiekosten als last in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rente methode.

Initiatives of Change Nederland

Materiële vaste activa

De huizen worden gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde wordt bepaald aan de hand van de vastgestelde WOZ-waarde. De actuele waarde van het huis in de Amaliastraat wordt verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, omdat het in gebruik is als kantoorpand. Hierbij wordt rekening gehouden met grond waarover niet wordt afgeschreven.

De verbouwkosten, inventarissen en auto's worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Financiële vaste activa

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten is beschreven onder het hoofd financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Algemene reserve

Nalatenschappen, legaten en algemene giften boven de € 200.000 worden rechtstreeks in de algemene reserve gemuteerd.

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van materiële vaste activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde (huizen) worden opgenomen in de herwaarderingsreserve. De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de Algemene reserve.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

Nalatenschappen, legaten en algemene giften onder de € 200.000 worden in het jaar van ontvangst verantwoord in de staat van baten en lasten.

Ontvangen subsidies en giften voor speciale doeleinden worden in het jaar van ontvangst verantwoord in de staat van baten en lasten. Deze subsidies en giften worden door het bestuur toegewezen aan een bepaald doel en de nog niet bestede gelden worden via de resultaatbestemming verantwoord als bestemmingsreserves onder het eigen vermogen.

Overige kosten

De overige kosten worden als last verantwoord indien de onvoorwaardelijke toezegging aan een derde wordt gedaan.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	Grond en huizen €	Verbouwings kosten €	Inventarissen €	Auto's €	Totaal €
Stand per 1 januari 2019					
Aanschaffingsprijs	70.147	3.665	41.949	21.904	137.665
Herwaardering	794.853	-	-	-	794.853
Bruto boekwaarde	865.000	3.665	41.949	21.904	932.518
Cumulatieve afschrijvingen	264.383-	3.665-	28.418-	19.713-	316.179-
Netto boekwaarde	600.617	-	13.531	2.191	616.339
<i>Mutaties in de boekwaarde:</i>					
Investerings	-	-	4.679	-	4.679
Afschrijvingen	(15.800)	-	(4.132)	-	(19.932)
Herwaardering	40.000	-	-	-	40.000
	24.200	0	547	0	24.747
Stand per 31 december 2019					
Aanschaffingsprijs	70.147	3.665	46.628	21.904	142.344
Herwaardering	834.853	0	0	0	834.853
Bruto boekwaarde	905.000	3.665	46.628	21.904	977.197
Cumulatieve afschrijvingen	-280.183	-3.665	-32.550	-19.713	-336.111
Netto boekwaarde	624.817	0	14.078	2.191	641.086
Afschrijvingspercentages	2%	20%	10-25%	20%	

2. Financiële vaste activa

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
Lening u/g	275.000	275.000
	275.000	275.000

Lening u/g betreft een geldlening van oorspronkelijk EUR 300.000 verstrekt vanaf mei 2010 met een looptijd van 5 jaar.

In 2015 is de looptijd met 10 jaar verlengd. Het rentepercentage bedraagt 2,8% per jaar.

Op de geldlening behoeft gedurende de looptijd niet te worden afgelost.

De verstrekte zekerheden betreffende de lening u/g betreffen de vestiging van het recht van hypotheek op de registergoederen en het pandrecht op de roerende zaken.

Toelichting op de balans (vervolg)

3. Effecten

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Aandelen	3.101.263	2.514.998
Obligaties	1.499.831	1.088.770
	<u>4.601.094</u>	<u>3.603.768</u>

4. Overige vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Lopende interest obligaties	2.959	5.232
Nog te ontvangen bedragen	3.900	3.000
Te vorderen dividendbelasting	2.367	1.038
Vooruitbetaalde bedragen	630	632
	<u>9.856</u>	<u>9.902</u>

In de overige vorderingen is, net als in 2018, geen bedrag begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Kas	6	59
Banken	173.124	832.565
	<u>173.130</u>	<u>832.624</u>

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

Passiva

6. Eigen vermogen

	Algemene reserve	Herwaarderings-reserve	Bestemmings-reserve	Bestemmings-fonds	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 31 december 2018	4.688.889	600.707	5.789	22.634	5.318.019
Mutaties 2019					
Resultaat boekjaar 2019	317.959	-	-718	-367	316.874
Herwaardering boekjaar	-	40.000	-	-	40.000
Overheveling afschrijving	15.800	-15.800	-	-	-
Stand per 31-12-2019	5.022.648	624.907	5.071	22.267	5.674.893

Het resultaat, ad € 316.874, is vooruitlopend op het besluit van het bestuur als volgt verwerkt:

- Een bedrag van € 317.959 wordt toegevoegd aan de algemene reserve;
- Een bedrag van € 718 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve;
- Een bedrag van € 367 wordt onttrokken aan het bestemmingsfonds.

De bestemmingsreserve is gevormd door het bestuur met een specifiek doel.

Toelichting op de balans (vervolg)

De bestemmingsreserves zijn als volgt nader te specificeren:

	Stand per 1-1-2019 €	Dotatie 2019 €	Onttrekking 2019 €	Stand per 31-12-2019 €
Jeugdreserve	4.972	-	-	4.972
Overige reserves	817	9.950	10.668	100
	<u>5.789</u>	<u>9.950</u>	<u>10.668</u>	<u>5.072</u>

Het bestemmingsfonds is als volgt nader te specificeren:

	Stand per 1-1-2019 €	Dotatie 2019 €	Onttrekking 2019 €	Stand per 31-12-2019 €
Internationaal Reisfonds	22.267	-	-	22.267
Mapping fonds	367	6.900	7.267	-
	<u>22.634</u>	<u>6.900</u>	<u>7.267</u>	<u>22.267</u>

7. Overlopende passiva

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
Nog te betalen accountantskosten	6.000	6.000
Loonbelasting	9.165	6.116
Reservering vakantiegeld	4.476	3.446
Reservering vakantiedagen	5.632	4.052
	<u>25.273</u>	<u>19.614</u>

In de overlopende passiva is, net als in 2018, geen bedrag begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

Financiële instrumenten**Algemeen**

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan marktrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans onder effecten zijn opgenomen.

De stichting handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het marktrisico te beperken.

Kredietrisico en renterisico

De effecten (waaronder obligaties) worden gewaardeerd op marktwaarde. Hiernaast loopt de stichting geen krediet- en Renterisico.

Marktwaarde

De effecten, zoals in de balans verantwoord, zijn reeds gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen (lopende interest en te vorderen en vooruitbetaalde bedragen), liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Niet in de balans opgenomen rechten & verplichtingen**Leaseverplichting**

Ultimo 2019 heeft de stichting een meerjarige operational leaseverplichting inzake kopieerapparatuur. Voor 2019 bedraagt de verplichting circa € 5.780 (2018: € 4.600).

Toelichting op de staat van baten en lasten 2019 (2018)

	2019 €	2018 €
8. Nalatenschappen en giften		
Giften speciale doeleinden	24.982	19.805
Erfenissen en legaten	1.752	760.001
Giften algemeen	9.077	8.082
Giften overige	574	368
	<u>36.385</u>	<u>788.256</u>
9. Baten uit beleggingen		
Dividend, opbrengst obligaties en bankrente	25.452	25.124
Koersresultaten	616.174	-148.436
	<u>641.626</u>	<u>-123.312</u>
10. Overige baten		
Overige baten	100	135
	<u>100</u>	<u>135</u>
11. Personeelskosten		
Lonen en salarissen	136.982	103.746
Sociale lasten	30.935	20.616
Pensioenlasten	9.322	6.019
Overige personeelskosten	38.207	42.600
	<u>215.446</u>	<u>172.981</u>
Het gemiddelde aantal fte's over 2019 bedraagt 3,5 fte (2018: 3,4 fte). Dit is inclusief 1 fte voor een medewerker met alleen een onkostenvergoeding.		
12. Afschrijvingen op materiële vaste activa		
Grond en huizen	15.800	14.700
Verbouwingskosten	-	733
Inventarissen	4.132	3.568
Boekwinst verkochte activa	-	-43.660
	<u>19.932</u>	<u>-24.659</u>

Toelichting op de rekening van baten en lasten (vervolg)

	2019 €	2018 €
13. Overige kosten		
Bijdragen initiatieven buitenland	25.863	24.293
Centrum en representatie	43.534	59.385
Algemene kosten *	43.897	150.980
Diverse lasten	12.565	19.484
	<u>125.859</u>	<u>254.142</u>

*Onder de algemene kosten is een bijdrage aan Fonds 65+ opgenomen van € 30.000 (2018: € 140.000).

Gebeurtenissen na balansdatum

Vooralsnog komt door de coronacrisis de continuïteit niet in het geding voor IOFC. Een verdere uiteenzetting is opgenomen in het bestuursverslag.

Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2019

De jaarrekening van Initiatives of Change Nederland is goedgekeurd en vastgesteld te Den Haag dd. 24 maart 2020.

Namens het bestuur,

C.W.M. Wolvekamp
Voorzitter

H.G. de Pous-de Jonge
Secretaris

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van resultaatbestemming.

Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de winst, ad € 316.874, over 2019 als volgt bestemd:

· Toevoegen aan de algemene reserve	€ 317.959
· Onttrekken aan de bestemmingsreserve	€ 718
· Onttrekken aan het bestemmingsfonds	€ 367

Aan het bestuur van de Nederlandse Stichting
Initiatives of Change ten Den Haag

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NLWWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2019 van de Nederlandse Stichting Initiatives of Change te Den Haag beoordeeld. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2019 en de staat van baten en lasten over 2019 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven en voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over de jaarrekening op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het management en overige functionarissen van de stichting, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie.

De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van een beoordelingsopdracht zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Nederlandse Stichting Initiatives of Change per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Dordrecht, 24 maart 2020

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
D. Vermaas RA